

خویندنه‌وهی ئیستا، نووسینه‌وهی میژوو: بیر و بهرنامه بو کوردستان

نووسینه کوردییه‌کانی کهمال میراوده‌لی
له دهره‌وهی ولات 1984-1998

(21) هاوپه‌یمانیتی سیاسی و ستراتیزی بهرز له نیوان پارتی و یه‌کیتی دا

هه‌نگاو - ژماره 1، 1994

- له کاتی ناشتنه‌وهی تهرمی شه‌هیدان مه‌لا موسته‌فا و ئیدریس بارزانیدا له بارزان له 1993/10/7 دا، مام جه‌لال تاله‌بانی ووتاریکی خویندنه‌وه و تیایدا داوای پی‌که‌ینانی هاوپه‌یمانیه‌کی ستراتیزی له نیوان پارتی و یه‌کیتیدا کرد، کاک مه‌سعود بارزانیش له وه‌لامدا داوای هاوپه‌یمانیه‌کی ئه‌به‌دی کرد و ووتی ((پی‌که‌وه ده‌ژین و پی‌که‌وه ده‌مرین)).
- پی‌که‌اتنی ئه‌م هاوپه‌یمانیه‌یه به شیوه‌یه‌کی ستراتیزی و له شیوه‌ی هه‌یه‌تیه‌کی سه‌رکردایه‌تی بالادا، به چاره‌سه‌ریکی پی‌ویست و به په‌له‌ی باری نائاسایی په‌رله‌مان و حکومه‌تی کوردستان داده‌نری و هه‌ولێکی پارێزه‌رانه‌یه بو نه‌هه‌یشتنی ته‌شه‌نه‌کردنی ناکۆکی و گیروگرفت چ له رپه‌ه‌وی به‌رپه‌بردنی کاروباری ده‌وله‌تدا، چ له په‌یوه‌ندی سیاسی و سه‌ربازی نیوان ئه‌و دوو پارته‌ سه‌ره‌کی‌یه و حیزب و گروکانی ترادا.
- لئژنه‌یه‌کی هاوبه‌ش بو ماوه‌یه‌کی باش کاری له‌سه‌ر ئه‌م پرۆژه‌یه کرد که ئامانجی سه‌ره‌کی پی‌که‌ینانی لیژنه‌یه‌کی بالای ئاسایشی نه‌ته‌وه‌یی بوو له نیوان سه‌رکردایه‌تی ئه‌و دوو حیزبه‌دا. ئامانجه سه‌ره‌کی‌یه‌کانی ئه‌و لیژنه‌یه‌یه هاویه‌ک کردنی هه‌لوێستی دوو حیزبه‌که بوو (که په‌رله‌مان و حکومه‌تی کوردستان به‌رپه‌وه ده‌به‌ن) به‌رامبه‌ر به مه‌سه‌له‌کانی په‌یوه‌ندی دهره‌وه و ئاسایشی ناوخو و ولاتانی دراوسی و بزووتنه‌وه‌ی پارچه‌کانی تری کوردستان جگه له به‌رده‌وامکردنی هه‌ول

و تهقه لا بۆ دامه‌زراندنی سووپای یه‌گگرتوو و پراگه‌یاندن و دارایی و کاروباری تر.

• وا دیاره رووداوه‌کانی له‌مه‌ر (حه‌مه‌ی حاجی مه‌حموود) خیرایی‌یان به دامه‌زراندنی ئەو لیژنه‌یه دا. ئەوه بوو دروست بوونی سه‌رکردایه‌تی ستراتیژی بالآ له نیوان پارتی و یه‌کییتی دا له 1993/12/18 دا پراگه‌یاندرا. ئەو لیژنه‌یه له شه‌ش که‌س پیکهاتوو.

- سه‌رۆکی هه‌ردوو حیزب، مام جه‌لال تاله‌بانی و کاک مه‌سعوود بارزانی.

- سه‌رۆکی په‌رله‌مان و سه‌رۆکی وه‌زیران.

- دوو ئەندامی مه‌کته‌بی سیاسی له هه‌ر حیزبیک.

پراگه‌یاندنه‌که پرنسیپی هه‌رامکردنی شه‌ری براکوژی دووپات کرده‌وه و به‌لینی هاووپه‌یمانی ستراتیژی و هاوکاری توندی نیوان ئەو دوو حیزبه‌ی دا.

به‌لام به‌داخه‌وه چ رووداوه‌کانی (حه‌مه‌ی حاجی مه‌حموود) و چ به‌رپابوونی شه‌ری نیوان (یه‌کییتی و بزوتنه‌وه‌ی ئیسلامی) ئەوه‌ی ده‌رخست که ئەو لیژنه‌یه نه‌یتوانی له یه‌که‌م تا‌قی کردنه‌وه‌ی دوای پیکه‌ینانی دا سه‌رکه‌وئ . هۆی ئەمه‌ش هه‌لبه‌تا له (ناته‌واویی) پرۆژه‌که خۆی و ، هه‌روه‌ها له شیوه‌ی پیکه‌ینانی و ئەو ده‌وره‌ی بۆی دانراوه ، خۆی هه‌شار داوه .

درووستبوونی هه‌یه‌ته‌که ته‌نیا له سه‌ران و لیپسراوانی ئەو حیزبه‌ مانای زالبوونی هه‌لوێستی زاتی هه‌ردوو یان یه‌کیک له‌و دوو حیزبه‌یه به‌رامبه‌ر رووداوه‌کان ، له‌مه‌وه ناکۆکی و جیاوازی بۆچوون درووست ده‌بن و چاره‌سه‌رکردنیان ئاسان نابیت ، بۆ نمونه :

له کاتی رووداوه‌کانی (حه‌مه‌ی حاجی مه‌حموود) دا ، کاک مه‌سعود بارزانی گله‌یی ئەوه‌ی هه‌یه که یه‌کییتی به‌شداری نه‌کردوو له لی‌دانی ئەو ده‌سته (ته‌خریبیه‌دا) که نوکهر و دارده‌ستی بیگانه‌ن (پۆژنامه‌ی الحیاة – 19 ی دیسامبه‌ر) .. جا ئەگه‌ر ده‌وری ئەو لیژنه‌ بالآیه ئەوه‌بیت یه‌کسه‌ر و بی‌سی و دوو هی‌زی چه‌کداری و توندوو تیژ به‌رامبه‌ر هه‌ر ده‌سته‌یه‌کی تر، با یاخی و سه‌رپیکه‌ریش بیت، به‌کاربینیت ، ئەوا دیاره که له ماوه‌یه‌کی که‌مدا باوه‌ر و سومعه‌ی خۆی له‌ده‌ست ده‌دا، چونکه ئەو جو‌ره بریارانه ده‌بیت له‌پیشه‌وه له‌لایه‌ن په‌رله‌مانه‌وه گف‌ت و گو‌ و باسیان له‌سه‌ر بکریت ئەوسا لیژنه‌که زامنی جیبه‌جیکردنی بکات.

بۆ نمونه : چۆن رای گشتی وا به ئاسانی قبولی ده‌کات که حه‌مه‌ی حاجی مه‌حموود خراپکار و نوکهر و سه‌ر به بیگانه‌یه، له کاتی‌کدا هه‌ر چوار مانگ له‌وه‌به‌ر له کۆنگره‌ی پارتیدا کاک مه‌سعوود خۆی وه‌ک که‌سی دوه‌می پارتی ده‌یه‌ینایه‌ پیشه‌وه و به ئەندامیکی پیشکه‌وتوو‌ی مه‌کته‌بی سیاسی پارتی

هەلبژێردرا ؟؟.. بە کورتی دەمانهوی ئهوه بڵیین که هەر لیژنهیهک و دهزگایهک ئهوه کاته سههرکهوتوو دهبیّت که لهبۆ چوونی کهسی و بهرژهوهندی تهسکی حیزبایهتی ههراکام لهو دوو حیزبه سههرکی یه دهرباز بیّت ، ئهمهش ههر بهوه دهبیّت که دهسهلاتی تهواو بۆ پههلهمان بگوازیتهوه و ئهوه یاسا و بریارانهی تا ئیستا دهری کردوون و لهمه و دواش دهریان دهکات لهلایهن ههموو لایهکهوه ، پیش ههمووی ئهوه دوو حیزبه سههرکی یه و سههرکردایهتی یان ، پیزی لی بگیریّت و پیگی جیهجی کردنی خۆش بکریّت. جا ئهگهه (یاسای حیزب و پیکهراوهکان) لهلایهن ههموو حیزبهکانهوه پیزی لی بگیریّه و بخرابایهکار ، ئهوه نه ئهوه گیروگرفتهی همهی حاجی مهحموود و نه هی ئیسلامی یهکان پرووی دهدا. ئههنا دوو حیزبه سههرکییهکه لیپسراوی دروست بوونی باری نائاسایی و نایاسایی کوردستان، بویه ههر ههنگاوێک بۆ هاوکاری ستراتیزی نیوانیان جیگی خۆشی یه و پیویسته پشتگیری لی بکریّت. بهلام نابیّت هیچ لیژنه و دهسهلاتیک له سهرووی دهسهلاتی پههلهمانهوه بیّت..